

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3100/2022. (III. 10.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 784. § (1) bekezdése és a Szekszárdi Törvényszék 5.Bpkf.134/2020/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselő (Litresits Ügyvédi Iroda) útján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján, amelyben kérte a Szekszárdi Törvényszék 5.Bpkf.134/2020/4. számú végzése, és a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 784. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének a megállapítását, és megsemmisítését.
- [2] 1.1. A megelőző bírósági eljárásban megállapított tényállás szerint az indítványozó 2019. október 4-én a Szekszárdi Rendőrkapitányságon ismeretlen tettes ellen, rágalmazás vétsége miatt feljelentést tett. A feljelentésben előadta, hogy 2019. szeptember 26-án a Facebook közösségi oldalon 8 óra 30 perckor közzétett „Nem az a kérdés, ki mire költi a pénzét, hanem, hogy ki hogyan szerezte” szöveggel ellátott képes bejegyzésben, majd 20 óra 19 perckor közzétett „Közpénz magánvagyonná alakítása (TÁMOP-2.23-07/2-2F-2008-0021)” szöveggel ellátott képes, illetve további bejegyzésekben ismeretlen személy róla becsület csorbítására alkalmas tényeket állított. Az ismeretlen tettes egy Facebook oldalt használva osztotta meg nagy nyilvánosság előtt a sértettnek jelentős érdeksérelmet okozó bejegyzéseket.
- [3] A Szekszárdi Járási Ügyészség a 2019. október 15-én kelt B.2096/2019/3. számú határozatával az ügyben keletkezett iratokat az ismeretlen tettesek ellen rágalmazás vétsége miatti magánvádas eljárás lefolytatása érdekében 2019. október 21-én megküldte a bíróságnak.
- [4] A bíróság 2019. október 28-án nyomozást rendelt el a Be. 767. § (1) bekezdése alapján.
- [5] A nyomozást lefolytató Szekszárdi Rendőrkapitányság tanúként kihallgatta a sértettet, aki azonban releváns információval nem szolgált a tettes kilétét illetően. A nyomozó hatóság a nyomozás során megkereste a Nemzetbiztonsági Szolgálaton keresztül a „Facebook Inc.”-t az IP címek megállapítása iránt, azonban a megkeresett szolgáltató a megkeresést elutasította azzal, hogy kizárólag öt évi szabadságvesztésnél súlyosabban büntetendő bűncselekmény elkövetésének gyanúja esetén szolgáltatnak adatot.
- [6] A Szekszárdi Járásbíróság mint elsőfokú bíróság a 28.Bpk.139/2020/2. számú végzésével az ismeretlen tettel szemben rágalmazás vétsége miatt indult büntetőeljárást a Be. 767. § (3) bekezdése alapján megszüntette. Megállapította ugyanis, hogy a nyomozás során az ismeretlen elkövető kilétét nem sikerült felderíteni.
- [7] Az indítványozó jogi képviselője útján benyújtott fellebbezése folytán a Szekszárdi Törvényszék mint másodfokú bíróság az 5.Bpkf.134/2020/4. számú végzésével az elsőfokú végzést helybenhagyta. Kiemelte döntésének indokolásában, hogy az elsőfokú bíróság helyes indokok mentén fejtette ki, hogy az ismeretlen elkövető kilétének megállapítása céljából elrendelt nyomozás nem vezetett eredményre, ennek pedig a Be. 767. § (3) bekezdése alapján az eljárás megszüntetése a jogi következménye. Rámutatott arra is, hogy a Be. nem ad arra lehetőséget, hogy a bíróság a rendőrség által végzett nyomozás módját vagy annak eredményét felülbírálja, és a nyomozati cselekmény egyéb módját írja elő, és ilyen jogszabályi lehetőségre az indítványozó jogi képviselője sem hivatkozott.
- [8] 1.2. Az indítványozó álláspontja szerint a Be. támadott rendelkezése és a másodfokú bíróság döntése sérti az Alaptörvény XV. cikk (1)–(2) bekezdését, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését, valamint a 28. cikkét.
- [9] Az indítványozó érvelése szerint a támadott bírói döntés az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését azért sérti, mert a másodfokú bíróság tévesen értelmezte a nyomozás és az előkészítő eljárás részletes szabályairól szóló

- 100/2018. (VI. 8.) Korm. rendelet 183. § (2) bekezdését. E jogszabályi rendelkezés ugyanis arra ad lehetőséget, hogy ha a bíróság a magánvádas eljárásban nyomozást rendelt el, akkor egyeztessen annak módjáról a nyomozó hatósággal.
- [10] Az indítványozó utalt arra is, hogy a különböző bíróságok előtt eltérő gyakorlat alakult ki, és hivatkozott egy, a soproni járásbíróság előtt folyamatban lévő ügyre, amelyben a bíróság utalt arra, hogy az IP információk megküldéséhez a „Kölcsönös Jogsegély Egyezmény” szerinti kérelem, vagy jogsegély iránti megkeresés szükséges.
- [11] A fentiek alapján az indítványozó álláspontja szerint megállapítható, hogy ügyében a szekszárdi rendőrség és járásbíróság nem végzett és nem végeztetett érdemi, valódi nyomozást. Az indítványozó érvelése szerint a bíróságnak kötelessége lett volna a Be. 762. § (3) bekezdése alapján az eljárás felfüggesztése mellett a jogsegély iránti kérelem foganatosítása, a válasz bevárása és annak alapján a büntetőeljárás lefolytatása.
- [12] Az indítványozó véleménye szerint a Be. 784. § (1) bekezdése az Alaptörvény XV. cikk (1)–(2) bekezdésének „indokolatlan, szükségtelen és aránytalan” korlátozását eredményezi annak következtében, hogy magánvádlóként felülvizsgálati indítványt nem terjeszthet elő. Erre tekintettel állította az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének a sérelmét is.
- [13] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [14] 2.1. Az Alkotmánybíróság a befogadhatóság törvényi feltételeinek vizsgálata során megállapította, hogy a határidőben benyújtott indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésén alapuló törvényi feltételeinek csak részben tesz eleget.
- [15] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány tartalma szerint az Abtv. 27. §-a mellett az Abtv. 26. § (1) bekezdésén alapuló alkotmányjogi panaszt is magában foglal. Ebben a részében az indítványozó a Be. 784. § (1) bekezdésének a sérelmét állította az Alaptörvény XV. cikk (1)–(2) bekezdésével, valamint XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével összefüggésben. Az indítványozó panaszja ugyanakkor ebben a részében nem tartalmazza „az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét” [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) pont], illetve az „indítványban foglalt kérelem részletes indokolását” [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e*) pont]. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem alkalmas az indítvány az érdemi elbírálásra, ha megjelöli ugyan az Alaptörvénynek azt a rendelkezését, amelyet sérülni vél, de nem indokolja meg – nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető érvelést arra vonatkozóan –, hogy az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével miért ellentétes a bírói döntés [3058/2021. (II. 19.) AB végzés, Indokolás [26]].
- [16] 2.2. Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. §-a alapján az Alaptörvényben biztosított jogok védelmének az eszköze. Erre tekintettel alkotmányjogi panaszt valamely Alaptörvényben biztosított jog sérelmére lehet alapítani [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) pont]. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint ugyanakkor az Alaptörvény 28. cikke nem minősül Alaptörvényben biztosított jognak, ezért az erre vonatkozó panasz nem érdemi vizsgálata sem végezhető el. Az Alaptörvény 28. cikk cikkének címettségjei a bíróságok [lásd például: 3159/2020. (V. 21.) AB végzés, Indokolás [17]; 3150/2020. (V. 15.) AB végzés, Indokolás [19]].
- [17] A fentiek alapján az Abtv. 27. §-án alapuló alkotmányjogi panasz abban a részében felel meg a határozott kérelem feltételeinek, amelyben a támadott bírói döntés alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben állítja.
- [18] 2.3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [19] A jelen ügyben az indítványozó azt kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság a Be. 762. § (3) bekezdésének és a nyomozás és az előkészítő eljárás részletes szabályairól szóló 100/2018. (VI. 8.) Korm. rendelet 183. § (2) bekezdésének téves értelmezése folytán állapította meg, hogy a nyomozás eredménytelensége miatt az elsőfokú bíróságnak nem volt más eljárási lehetősége, mint az eljárás megszüntetése. Az indítványozó álláspontja szerint a másodfokú bíróság azt is tévesen állapította meg, hogy a Be. nem ad lehetőséget, hogy a bíróság a rendőrség

által végzett nyomozás módját vagy annak eredményét felülbírálja, és a nyomozati cselekmény egyéb módját előírja.

- [20] Az Alkotmánybíróság az indítványozó érveire tekintettel hangsúlyozza, hogy a „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]}. Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga, sem a diszkrimináció tilalma nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. [...] A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhetők ki, azokat az igazságszolgáltatás ma ismert rendszere magában hordozza.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}
- [21] Az Alkotmánybíróság a fentiekben hivatkozott gyakorlatának megfelelően a jelen ügyben is azt állapította meg, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszja valójában a bírósági eljárás felülbírálatára irányul. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozó panaszja nem alkotmányossági, hanem törvényességi kérdésekre vonatkozik, az eljáró bíróságok tényállás-megállapításának, bizonyítékértékelésének, valamint jogértelmezésének és jogalkalmazásának helytállóságát vitatja.
- [22] Mindezek alapján az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban felvetett aggályok a támadott bírói döntés érdemi alkotmányossági vizsgálatát nem teszik lehetővé, mert az indítvány nem tartalmaz olyan érvet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.
- [23] 3. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 26. § (1) bekezdés, 27. § (1) bekezdés a) pontjában, 29. §-ában és 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontjában meghatározott törvényi feltételeknek, ezért azt az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2022. február 22.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/626/2021.

